

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: *Kalloe Prewish*.....

verleent aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar/zijn afstudeerscriptie via de catalogus full-text beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *Paramaribo 31 juli 2019*.....

Handtekening..... *Kalloe*.....

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME

FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJ WETENSCHAPPEN

DE RECHTER-COMMISSARIS IN STRAFZAKEN

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Laws (LLB)

Rechten

Kalloe Prevish

Begeleider: M.J. Headley

Parimaribo, augustus 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	
Lijst van afkortingen	
Inleiding	blz. 5
Hoofdstuk 1: De verschillende stadia van het strafproces	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Het Opsporingsonderzoek	8
1.3 Het voorbereidend onderzoek en het gerechtelijk vooronderzoek	10
1.4 De verhouding tussen het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk vooronderzoek	11
1.5 De overgang van het opsporingsonderzoek naar het gerechtelijk vooronderzoek	11
Hoofdstuk 2: Het Gerechtelijk Vooronderzoek	13
2.1 Het gerechtelijk vooronderzoek	13
2.2 Het doel van het gerechtelijk vooronderzoek	15
2.3 Het vorderen van een gerechtelijk vooronderzoek	15
2.4 De verhoren gedurende het gerechtelijk vooronderzoek	17
2.4.1 Het verhoor van de verdachte	17
2.4.2 Het verhoor van de getuigen	18
2.4.3 Het verhoor van deskundigen	18
2.5 Dwangmiddelen tijdens het gerechtelijk vooronderzoek	19
2.6 De beeindiging van het gerechtelijk vooronderzoek	19
Hoofdstuk 3: De RC belast met behandeling van strafzaken conform doctrine en praktijk	21
3.1 De benoeming van de RC	21
3.2 De taken van de RC	21
3.3 De rol van de RC binnen het gerechtelijk vooronderzoek	22
3.4 De voornaamste wettelijke bevoegdheden van de RC gedurende het gvo	23
3.5 De huiszoeking	25

3.5.1 Door wie wordt huiszoeking verricht	26
3.5.2 De huiszoeking door de (hulp) OvJ	27
3.6 De Wet versterking positie Rechter-Commissaris Nederland	27
3.7 De rol van de RC gedurende het gerechtelijk vooronderzoek in Suriname	30
3.7.1 Dwangmiddelen die het meest worden toegepast door de Rc in Suriname	30
3.7.2 Demeerwaarde van het gerechtelijk vooronderzoek	30
3.7.3 Decommunicatie tussen de Rc en het OM gedurende het gvo	31
3.7.4 De zaken waar een gerechtelijk vooronderzoek wordt gelast	31
3.7.5 Enkele cases waarbij een gerechtelijk vooronderzoek is gelast	32

Conclusies en Aanbevelingen

Lijst van Geraadpleegde Bronnen

Bijlagen : 2

- 1. Het bevel tot vordering gvo (conform ex art. 55 en 168 Sv)

- 2. Het bevel tot bewaring stelling

Voorwoord

Ter afronding van de studie Rechten aan de Faculteit der Maatschappij Wetenschappen aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname is het schrijven van een thesis vereist voor behalen van de titel bachelor of law. Mijn belangstelling gaat uit naar het strafrecht omdat dit mij vanaf het begin van mijn studie heeft geboeid. Daarbinnen heb ik gekozen voor de het onderwerp “ De rechter-commissaris in strafzaken”. In mijn thesis ga ik het hebben over de verschillende taken die de rc uitoefend gedurende het gvo.

Tenslotte wil ik een ieder bedanken voor de medewerking bij de totstandkoming van mijn thesis. Een woord van dank gaat uit naar mijn begeleidster, Mw. J. Headley, die mij gedurende het schrijven van mijn thesis altijd heeft bijgestaan.

In het bijzonder gaat mijn dank ook uit naar mijn ouders, die me ten alle tijden ondersteund hebben.

Paramaribo, aug 2016

Kalloe Prevish

Lijst van gebezigde afkortingen

art.	Artikel
gvo	Gerechtelijk Vooronderzoek
HvJ	Hof van Justitie
HR	Hoge Raad der Nederlande
lvs	Inverzekeringstelling
NwSv	Nederlands Wetboek van Strafvordering
NwSr	Nederlands Wetboek van Strafrecht
OvJ	Officier van Justitie
OM	Openbaar Ministerie
rc	Rechter-Commissaris
Sv	Surinaams Wetboek van Strafvordering

Inleiding

Het opsporen van strafbare feiten is door de wetgever opgedragen aan opsporingsambtenaren. Indien zij kennis nemen van een gepleegd strafbaar feit, kunnen zij overgaan tot het instellen van een onderzoek, waarbij er gebruik gemaakt wordt van dwangmiddelen. Echter lukt het niet altijd om de zaak tot voldoende klaarheid te brengen gedurende het opsporingsonderzoek. Dit omdat de OvJ niet beschikt over de bijzondere dwangmiddelen die noodzakelijk zijn om de zaak op te helderen. Wil de OvJ gebruik maken van deze dwangmiddelen, dan dient hij eerst een gvo te gelasten. De rc heeft de leiding over het gvo. In afwachting van de rc kan de OvJ alvast bepaalde van deze dwangmiddelen toepassen (artt. 85 en 88 Sv).

De voornaamste dwangmiddelen die tijdens het gvo toegepast worden zijn :

- De huiszoeking ter inbeslagneming (artt. 85 en 98 Sv).
- Het inbeslag nemen van voorwerpen (artt. 85 en 91 Sv).
- Het onderzoek aan lichaam en kleding van de verdachte en derden (art. 181 Sv).
- De telefoontap (art. 89 Sv).
- De gerechtelijke plaatsopneming door de rc (art. 179 Sv).

De rc mag de de bijzondere dwangmiddelen wel toepassen, maar hij wordt pas bij het voorbereidend onderzoek betrokken als het OM een vordering daartoe indient. Het gvo is opgedragen aan de rc. Dit heeft de Hoge Raad bepaald in het arrest¹ “ dat de opdracht van onderzoekende werkzaamheden aan een rechter als waarborg voor de verdachte gezien mag worden voor grote onpartijdigheid en objectiviteit dan van het OM verwacht wordt”.

Probleemstelling :

Welke taken oefent de rechter-commissaris in strafzaken uit gedurende het gerechtelijk vooronderzoek ?

Methode van onderzoek :

- Dit is een beschrijvend onderzoek over de rc in strafzaken.
- De bronnen van mijn onderzoek zijn afkomstig afkomstig uit literatuur, jurisprudentie en de wet.
- Als belangrijkste wetsbron is gebruik gemaakt van het Wetboek van Strafvordering.
- Vervolgens zijn er ook vraaggesprekken gevoerd met actoren uit de praktijk om na te gaan of de praktijk wel conform de Nederlandse literatuur geschied.

¹ HR 22- 11- 1983, Nj 1984,805

Opbouw van deze thesis

In hoofdstuk 1 worden de verschillende stadia van het strafproces besproken. In hoofdstuk 2 zal het gvo besproken worden. En in het 3^e hoofdstuk, tevens het laatste hoofdstuk wordt de positie van de rc uitvoerig behandeld. Tenslotte wordt de thesis afgesloten met conclusies en aanbevelingen.

Hoofstuk 1

De verschillende Stadia van het Strafproces

1.1 Algemeen

Het Wetboek van Strafvordering bevat in het tweede boek bepalingen over de wijzen waarop het strafproces verloopt. Het strafproces in eerste aanleg wordt verdeeld in¹:

1. Voorbereidend onderzoek (art 126 Sv). Dit wordt onderverdeeld in :
 - a. Opsporingsonderzoek (133-155 Sv)
 - b. Gerechtelijk Vooronderzoek (168-221 Sv)
 - c . Strafrechtelijk Financieel Onderzoek
2. Het hoofdonderzoek . Dit wordt onderverdeeld in :
 - a. Aanhangig maken van de zaak ter terechtzitting (238-248 Sv)
 - b. Behandeling van de zaak ter terechtzitting.(252 Sv). Dit wordt onderverdeeld in (a) onderzoek op de terechtzitting(253-315 Sv) en (b) beraadslaging en uitspraak (331-353 Sv)

Vorbereidend onderzoek en Hoofdonderzoek

Het strafproces is gericht op de verwezenlijking van het materiële strafrecht. In het materiële strafrecht zijn in abstracto de voorwaarden geformuleerd die moeten zijn vervuld, wil het tot oplegging van strafsancities mogen komen.² Door middel van het strafproces zal in het concrete geval moeten worden vastgelegd of die voorwaarden zijn vervuld en welke strafsancie aan de betrokken persoon moet worden opgelegd.

1. Het voorbereidend onderzoek is in de terminologie van art 126 Sv het onderzoek dat aan de behandeling ter terechtzitting voorafgaat. Hierbij gaat het om het algemeen belang dat gediend wordt door de opsporing en de vervolging van strafbare feiten. Tijdens het voorbereidend onderzoek staat het algemeen belang boven de individuele rechten en vrijheden van de verdachte. De verdachte is hier meer voorwerp van het onderzoek dan procespartij.
2. Het hoofdonderzoek heeft in beginsel een geheel andere functie. Het richt zich niet meer in de eerste plaats op het verzamelen van gegevens. Kern van het hoofdonderzoek is het onderzoek ter terechtzitting. Dit wordt wel gezien als het centrale deel van het strafproces. Er is een strafbaar feit gepleegd, de verdachte is aangehouden en verhoord, eventueel is hij voorlopig gehecht en heeft een gvo plaatsgevonden en dan wordt de rechter ter terechtzitting

¹ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 343

² Ibidem

met de zaak geconfronteerd. Dat onderzoek ter terechtzitting geschiedt in de openbaarheid.³ Tijdens het onderzoek ter terechtzitting wordt ook de nadruk gelegd op het belang van de verdachte naast het algemeen belang. De verdachte is evenals het OM hier procespartij.

1.2 Het Opsporingsonderzoek

Traditioneel onderscheidt het wetboek drie opeenvolgende stadia van het strafproces in tijdsorde : het opsporingsonderzoek, het gerechtelijk vooronderzoek en het onderzoek ter terechtzitting.⁴

Het opsporingsonderzoek houdt in : een onderzoek onder leiding van de officier van justitie naar aanleiding van een redelijk vermoeden dat een strafbaar feit is begaan of dat in georganiseerd verband misdrijven worden beraamd of gepleegd die gezien hun aard of samenhang met andere misdrijven die in georganiseerd verband worden beraamd of gepleegd een ernstige inbreuk op de rechtsorde opleveren, met als doel het nemen van strafvordelijke beslissingen. Door het gebruik van de term 'redelijk vermoeden' heeft de wetgever tot uitdrukking willen brengen dat van opsporing pas sprake is, wanneer verdenking bestaat dat een strafbaar feit is of – bij georganiseerde criminaliteit zal begaan. Opsporing is vaak een natuurlijk vervolg op toezicht.

Het kan dan ook worden gezien als onderdeel van een meer opvattend proces van gegevens verzameling door de justitie. De basisactiviteit van dit proces is het opbouwen en in stand houden van een goede informatiepositie, door ogen en oren open te houden, informanten te gebruiken enzovoorts.⁵ Voorzover dit geschiedt ter uitvoering van een wettelijke taak en geen inbreuk maakt op de vrijheidsrechten, vergt het geen expliciete wettelijke grondslag. Indien namelijk uit feiten of omstandigheden aanwijzingen voortvloeien, dat binnen verzamelingen van personen misdrijven worden beraamd of gepleegd waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is en die gezien hun aard of samenhang met andere binnen die verzamelingen beraamde of gepleegde misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde opleveren, is de officier van justitie bevoegd te bevelen dat opsporingsambtenaren daarnaar gericht een onderzoek instellen met als doel de voorbereiding van opsporing. Dit doet men door de opsomming van die feiten en omstandigheden vast te leggen in een procesverbaal. Het opsporingsonderzoek ligt in handen van ambtenaren die door de wet als opsporingsambtenaren zijn aangewezen.

³ Ibidem, p. 573

⁴ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006, p. 227

⁵ Ibidem, p. 228

Deze zijn :

A. opsporingsambtenaren belast met de opsporingsbevoegdheid, de algemene opsporingsambtenaren (art 134 Sv)

B. opsporingsambtenaren belast met bijzondere opsporingsbevoegdheid, de bijzondere opsporingsambtenaren (art 135 Sv)

Voor het opsporingsonderzoek is de officier van justitie de verantwoordelijke autoriteit. Hij heeft de leiding over het opsporingsonderzoek en de overige opsporingsambtenaren zijn aan hem ondergeschikt. Alle ingrijpende maatregelen dienen door de officier van justitie genomen te worden en alleen wanneer zijn optreden niet kan worden afgewacht kunnen de hulpofficieren van justitie ingrijpen zoals vastgelegd in artikel 142 Sv. Normaliter komt het vaker voor dat het opsporingsonderzoek door lagere opsporingsambtenaren dan de officier van justitie wordt verricht.⁶

Tijdens de fase van het opsporingsonderzoek kunnen de volgende dwangmiddelen aan de orde komen :

- Staande houden (artt. 42 en 43 Sv)
- Aanhouden (art. 44 lid 2 Sv)
- Ophouden voor verhoor

Aanhouding heeft krachtens het Wetboek van Strafvordering tot doel de verdachte voor te leiden bij een officier van justitie en in dat kader te brengen naar een plaats voor verhoor (art 44 lid 2 Sv). Hier wordt de verdachte verhoord door de opsporingsambtenaar van het politiebureau. De opsporingsambtenaar dient de resultaten van dit verhoor vast te leggen in een procesverbaal (art 21 lid 3, 138 en 144 Sv) en dit wordt ter kennis gebracht van de officier van justitie. De officier van justitie is aan de ene kant belast met het toezicht op de opsporingswerkzaamheden en aan de andere kant belast met het vervolgen van verdachten voor de rechter. Ons rechtstelsel huldigt het opportunitetsbeginsel met betrekking tot de vervolging in strafzaken. De OvJ is door de wet niet verplicht om tot vervolging over te gaan ; de wet staat hem toe, uit overwegingen van algemeen belang, van vervolging af te zien (zogenaamd seponeren, art 156 lid 2 en 222 lid 2 Sv). Een opsporingsonderzoek mag worden voortgezet, ook al is inmiddels een gerechtelijkvooronderzoek ingesteld. Wel is vereist dat de officier van justitie de rechter- commissaris daaromtrent informeert en hem de desbetreffende processtukken toezendt. Besluit de OvJ tot vervolging over te gaan , dan kan hij de zaak middels een dagvaarding ter terechtzitting o.g.v (art 238 Sv), maar afhankelijk van welke soort

⁶ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006.p227-230

strafzaak is er een voorkeur om hem voor verder onderzoek voor te leggen aan de rechter-commissaris, belast met de behandeling van de strafzaak.

1.3 Het Voorbereidend Onderzoek en het Gerechtelijk Vooronderzoek

Het gerechtelijk vooronderzoek maakt deel uit van het voorbereidend onderzoek. Soms is het opsporingsonderzoek niet voldoende om de zaak tot klaarheid te brengen en rijp te maken voor de behandeling ter terechtzitting. Dat kan zo zijn omdat de officier van justitie de daartoe vereiste bevoegdheden mist. Hij kan bijvoorbeeld verdachten en getuigen niet tot verschijnen en de getuigen niet tot het afleggen van verklaringen dwingen(art. 188 lid2 sv, art. 194 SV en art. 207 Sv). Dit kan de rechter-commissaris wel in het kader van een door de officier te vorderen gvo. Het gvo kan omschreven worden als een vorm van voorbereidend onderzoek, gericht op de waarheidsvinding ter zake van een gerezen verdenking, alsmede als een onderzoek naar de persoonlijkheid van de verdachte.⁷ De instelling van zo een gerechtelijk vooronderzoek wordt dan door het openbaar ministerie enkel gevorderd om de rechter die in het kader van het gerechtelijk vooronderzoek een exclusieve bevoegdheid heeft de toepassing van bepaalde dwangmiddelen (a)te verwezenlijken of (b) fiatteren, (c) daartoe in staat te stellen, bijvoorbeeld: de huiszoeking, voorlopige hechtenis, horen van de bedreigde getuige. Middels een gerechtelijk vooronderzoek wordt het vertrouwen in de strafrechtspiegeling vergroot. Bij het vorderen van een gvo spelen de volgende overwegingen een rol ⁸:

- De ingewikkeldheid van de zaak vraagt een ruimere voorbereiding voor het onderzoek ter terechtzitting.
- Er is onvoldoende bewijs beschikbaar.
- De rechter-commissaris beschikt over bijzondere dwangmiddelen die niet toegepast mogen worden door de officier van justitie. bijvoorbeeld het verhoren van de getuige (art. 207 lid 1 Sv).

De kantonrechter kan, wanneer de verdachte tegen een kennisgeving van verdere vervolging een bezwaarschrift indient, een onderzoek door de rechter-commissaris laten instellen. Een zelfde bevoegdheid is toegekend het Hof van justitie, dat men de rechter-commissaris kan bevelen een nader onderzoek te verrichten op grond van de artikelen 221, 302 en 282 lid 4 Sv. Dit onderzoek geldt dan als een gerechtelijk vooronderzoek. In hoofdstuk 2 wordt het gvo nader besproken.

⁷ Beaujean, R.G.A., Onderzoek door de rechter-commissaris in strafzaken, 2013 , p. 24

⁸ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 314-315

1.4 Het Strafrechtelijk Financieel Onderzoek

Uitgangspunt van het strafrechtelijk financieel onderzoek (art. 221 lid 2 Sv) is dat de financiële opbrengsten van de georganiseerde criminaliteit gemakkelijker moeten kunnen worden vastgesteld en afgenomen. Het SFO wordt door de officier van justitie ingesteld. Hij is de bevoegde functionaris. Hij heeft wel een machtiging van de rc te krijgen. De rc kan niet ambtshalve optreden, maar moet een gemotiveerde vordering van de officier afwachten. De rc zal moeten toetsen of er aanleiding is tot het aanstellen van een strafrechtelijk financieel onderzoek. In de eerste plaats moet er sprake zijn van een verdenking van een strafbaar feit waarvoor een geldboete staat. In de tweede plaats zal de rechter-commissaris moeten nagaan of de machtiging wordt gevraagd ter zake van de verdenking van een feit waardoor op geld waarderbaar voordeel van enig belang kan zijn verkregen.⁹ De vordering van de officier van justitie moet, evenals een vordering tot gerechtelijk vooronderzoek, zo nauwkeurig mogelijk de persoon en het strafbare feit aanwijzen waarop de verdenking betrekking heeft. Doel van het onderzoek is, anders dan bij het GVO, uitsluitend de bepaling van het door de verdachte wederrechtelijk verkregen voordeel te ontnemen. Het gaat niet alleen om het voordeel, dat uit het in de vordering omschreven strafbare feit is verkregen, maar om alle voordeel dat kan worden ontnomen van de verdachte die hij niet wederrechtelijk heeft verkregen.^{10 11}

1.5 De verhouding tussen het Opsporingsonderzoek en het Gerechtelijk Vooronderzoek

Zowel het opsporingsonderzoek als het gerechtelijk vooronderzoek maken deel uit van het voorbereidend onderzoek. De vraag die dan gesteld kan worden is ; wat is de verhouding tussen het opsporingsonderzoek en het G.V.O ? Het doel van beide onderzoeken is primair gericht op de waarheidsvinding. In de praktijk wordt een opsporingsonderzoek gevolgd door een gerechtelijk vooronderzoek , maar niet elke opsporingsonderzoek wordt door een gvo gevolgd. Het opsporingsonderzoek houdt niet altijd op wanneer er een gerechtelijk vooronderzoek wordt gevorderd. Soms is er sprake van de kwestie van de samenloop van opsporingsonderzoek en gerechtelijk vooronderzoek, het zogenaamde parallelle onderzoek¹². In het arrest van 22

⁹ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008,p.361-366

¹⁰ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006.p.279-283

¹¹ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008,p.361-366

¹² Ibidem, p. 319

november 1983 heeft de hoge raad dit nog eens uitdrukkelijk bevestigd :“Geen wettelijke bepaling gebiedt dat het opsporingsonderzoek stopt bij de instelling van een gvo”, aldus de Hoge Raad.¹³ Het wetboek gebiedt de officier van justitie de rechter-commissaris daarover in te lichten. Dit is geboden om te voorkomen dat de officier van justitie het optreden van de rechter-commissaris doorkruist. Beide functionarissen dienen immers hetzelfde belang van de waarheidsvinding. Evenmin als de rc het verhoren van de verdachte aan een opsporingsambtenaar mag uitbesteden om de rechtspositie die de verdachte in het gerechtelijk vooronderzoek inneemt, te ondernemen, mag de OvJ met een zelfde doel voor ogen het opsporingsonderzoek naast het gvo laten verrichten. Voortzetting van het opsporingsonderzoek met als doel de verdachte in zijn verdediging te schaden, bijvoorbeeld door de raadsman uit het onderzoek te weren , is volgens de Hoge Raad¹⁴ in strijd met ongeschreven regels van een behoorlijke procesvoering.¹⁵

Overgang van opsporingsonderzoek naar gerechtelijk vooronderzoek:

Het OM is volgens de wet belast met de opsporing van strafbare feiten (145 GW). Bij het toepassen van ingrijpende dwangmiddelen dient de officier van justitie de rc in te schakelen. Twee gevallen waarbij de rc veelvuldig optreedt zijn¹⁶ :

1. Als de zaak tijdens het opsporingsonderzoek onvoldoende tot klaarheid is gebracht. Het O.M. oordeelt het dan noodzakelijk dat de rechter-commissaris een gerechtelijk vooronderzoek instelt.
2. Als het noodzakelijk is dat de verdachte in Voorlopige Hechtenis wordt gesteld, dan wordt bevel van Inverzekering Stelling van de (Hulp) OvJ omgezet in een bevel van bewaring van de rechter-commissaris.

De O.v.J. kan beide vorderingen afzonderlijk instellen, de zogenaamde parallelle onderzoek, maar hij kan ze ook combineren. In beide gevallen is de OvJ tot vervolging overgegaan. Van vervolging is er sprake wanneer een rechter in de zaak wordt betrokken , wanneer dus een onderzoek of beslissing van de rechter wordt uitgelokt.¹⁷ De OvJ blijft dominus litus, maar hij is volgens de wet verplicht tot coördinatie van zijn verdere opsporingsactiviteiten met die van de rechter-commissaris.

¹³ Hr 22 november 1983, NJ 1984, 805

¹⁴ HR 2 juni 1987, NJ 1988, 180

¹⁵ G.J.M. Corstens, Het Nederlands strafproces, 6e druk, 2008,p.319

¹⁶ Van Bemmelen, Strafprocesrecht,1989, p.125

¹⁷ Hoekendijk, Dwangmiddelen in het strafprocesrecht,1985, p.25

HOOFDSTUK 2

Het Gerechtelijk Vooronderzoek

2.1 Het Gerechtelijk Vooronderzoek

Aan de behandeling ter terechtzitting kan niet alleen een opsporingsonderzoek, maar ook een gerechtelijk vooronderzoek voorafgaan. Het gvo kan omschreven worden als een vorm van voorbereidend onderzoek, gericht op de waarheidsvinding ter zake van een gerezen verdenking, alsmede als een onderzoek naar de persoonlijkheid van de verdachte.¹⁸ Het gvo ligt tussen het opsporingsonderzoek en het eindonderzoek. Hierbij vindt er verhoor van de verdachte, van getuigen en van deskundigen plaats. Een door het openbaar ministerie of de politie verricht onderzoek zal eerder dan een rechterlijk onderzoek een eenzijdig karakter hebben. OM en politie hebben tot taak de belangen van de door criminaliteit getroffen samenleving te behartigen. Daarmee is niet gezegd dat zij onverschillig moeten staan tegenover de belangen van de verdachte. In de rolverdeling van het strafproces zijn zij evenwel de natuurlijke tegenstanders van de verdachte. Zij nemen veelal het initiatief om een onderzoek te beginnen dat erop is gericht uit te monden tot bestraffing van de verdachte. Ook kan dit tussentijds leiden tot aanzienlijke inbreuken op de rechten en vrijheden van die verdachte.¹⁹ Dat onderzoek is tegen die verdachte gericht. Een gvo kan de aangewezen methode zijn om duidelijkheid te krijgen in een zaak, waarin zonder de verregaande dwangmiddelen van het gvo de waarheid niet achterhaald kan worden. De rechter komt meestal pas in actie nadat het openbaar ministerie hem daartoe heeft opgeroepen, dus de rechter-commissaris kan pas overgaan tot het instellen van een gvo indien de vervolgingsambtenaren daartoe een vordering indienen (art. 139, 168 Sv). Hij behoort zich onafhankelijk tegenover politie en openbaar ministerie op te stellen. De vervolgingsambtenaren zijn de Procureur-Generaal en andere leden van het OM (art. 134 Sv)

Een gvo wordt gevorderd wanneer:

- De zaak tijdens het opsporingsonderzoek onvoldoende tot klaarheid is gebracht. Het O.M. oordeelt het dan noodzakelijk dat de rechter-commissaris een gerechtelijk vooronderzoek instelt.
- De OvJ de bijzondere dwangmiddelen van het gvo wilt toepassen. Dit doet de OvJ voornamelijk, omdat de rechter-commissaris over meer bijzondere dwangmiddelen beschikt dan hij zelf. Hij kan bijvoorbeeld verdachten (art. 188 lid2 Sv) en getuigen (art. 194 Sv) niet tot verschijnen en de de getuigen (art. 207 Sv) niet tot het afleggen van een

¹⁸ Beaujean, R.G.A., *Onderzoek door de rechter-commissaris in strafzaken*, 2013, p. 24

¹⁹ G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafproces*, 6e druk, 2008. p. 313

verklaring dwingen. De rechter-commissaris kan dat wel, in het kader van een door de officier te vorderen gerechtelijk vooronderzoek. Het inschakelen van de rechter in het vooronderzoek bevordert de objectiviteit en kan, bij vervolging van overheidsfunctionarissen, ongewenste politieke beïnvloeding tegengaan.²⁰ de OvJ kan bepaalde dwangmiddelen alleen toepassen als hij tevens een gerechtelijk vooronderzoek heeft gevorderd ; dus in afwachting van het optreden van de rc (artt. 85 en 88 Sv). Voor een efficiënte opsporing van strafbare feiten is het nodig, dat de OvJ , de hulpofficier van justitie en andere opsporingsambtenaren de bevoegdheid krijgen om een of meer van deze dwangmiddelen uit te voeren.

Het gebeurt wel eens dat een gvo wordt geopend zonder dat de rc zelf enig onderzoek verricht. De instelling van zo een gerechtelijk vooronderzoek wordt dan door het openbaar ministerie enkel gevorderd om de rechter die in het kader van het gvo een exclusieve bevoegdheid heeft de toepassing van bepaalde dwangmiddelen te verwezenlijken of fiatteren, daartoe in staat te stellen. Van een echt gerechtelijk vooronderzoek is dan geen sprake.²¹

De OvJ vraagt soms naar een gvo hoewel het feit reeds tot klaarheid is gebracht. Dit doet hij door een in opdracht van de rc gemaakt rapport over de persoonlijkheid van de verdachte, eventueel met het oog op diens toerekenvatbaarheid vast te stellen. Is een onderzoek naar de geestvermogens nodig, dan kan de rc op vordering van de vervolgingsambtenaar beslissen dat de verdachte ter observatie overgebracht zal worden naar een inrichting. Er wordt dan een onderzoek aan psychiater of een psycholoog gevraagd. Gaat het meer om een beeld te krijgen van de verdachte, dan wordt er een voorlichtingsrapport van een reclasseringsambtenaar verzocht. Dit verzoek dient via de dienst Forensisch Maatschappelijk Zorg gedaan te worden. Het voorlichtingsrapport kan ook zelf door de ovj gevraagd worden(art. 137 Sv). De officier kan, als hij de bevoegdheid hanteert, de reclassering vragen de verdachte hulp te verlenen bij de naleving van de voorwaarden. De rc zal in het algemeen de reclasseringsinstanties uitsluitend inschakelen voor de voorlichtingsrapportage.²² Het inschakelen van een deskundige is typisch de taak van de rc. De rc beperkt zich dan tot de benoeming van de deskundige en na aflopen van het deskundigenonderzoek deelt hij het resultaat mede aan de procespartijen. Een gvo is niet noodzakelijk om een zaak voor de rechter te brengen, als de OvJ van mening is dat hetverzamelde bewijsmateriaal in het opsporingsonderzoek voldoende is om de verdachte te veroordelen. Dan zal hij direct een dagvaarding uitschrijven en de zaak ter terechtzitting laten komen.

²⁰ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006, p.244-245

²¹ G.J.M. Corstens, Het Nederlands strafproces, 6e druk, 2008, p. 314

²² Ibidem, p. 319-320

2.2 Het doel van het Gerechtelijk Vooronderzoek

Het gerechtelijk vooronderzoek ontleent zijn waarde aan het bieden van een onpartijdig, objectief onderzoek in een vroeg stadium van het geding. Het vertrouwen in de strafrechtspleging kan daardoor worden vergroot.²³ Het gvo dient dus om de zaak zover tot klaarheid te brengen dat het O.M kan beoordelen, welk strafbaar feit aan de verdachte kan worden ten laste gelegd en met een redelijk kans van slagen kan worden bewezen. De OvJ dient ogv art. 224 lid 1 Sv de verdachte op de hoogste te stellen dat hij tot vervolging zal overgaan van enig bepaald omschreven feit, hetgeen niet behoef te zijn het feit, dat de aanleiding was voor de gvo.²⁴

2.3 Het vorderen van een Gerechtelijk Vooronderzoek

Een gerechtelijk vooronderzoek wordt gewoonlijk op initiatief van de officier van justitie ingesteld. Als hij zo een onderzoek nodig acht, vordert hij dat de rechter-commissaris dat instelt. Die vordering moet schriftelijk worden gedaan. Zij behelst een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van het vastgelegd feit en, indien dit mogelijk is, wijst de verdachte aan. Een gerechtelijk vooronderzoek zal nog eens worden ingesteld, omdat de feitelijke toedracht van de zaak onduidelijk is, juist door de instelling van een gvo zal het dan voor de officier van justitie mogelijk worden straks een tenlastelegging op te stellen die aan de eis van duidelijkheid voldoet.²⁵ Dit is van belang, omdat later moet kunnen worden nagegaan terzake van welk feit de vordering werd gedaan.²⁶

Desondanks heeft de Hoge Raad beslist²⁷, dat verzuim er niet toe behoef te leiden dat het in het kader van het gvo verkregen bewijsmateriaal niet mag worden gebruikt. De vordering wijst de verdachte aan en de vordering dient onverwijld op diens naam te worden gesteld. In de vordering moet het strafbaar feit, ten aanzien waarvan de officier het gvo verlangt, zo nauwkeurig mogelijk worden omschreven (art. 168 Sv). Dit voorschrift is van groot gewicht, vooral voor de verdachte, die in dit nieuwe stadium van het proces aan meer dwangmiddelen kan worden onderworpen en voor wie het dus van eminent belang is te weten waarop hij zich heeft te verdedigen. Het voorafgegane opsporingsonderzoek zal in de regel een vrij bepaalde vordering mogelijk gemaakt hebben. Wanneer het gvo zodanig nieuw licht brengt in de strafzaak, dat het tot andere strafbare feiten moet worden uitgebreid of dat een nauwkeuriger

²³ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 314

²⁴ HR 26 juni 1984 NJ, 1985, 75

²⁵ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 321

²⁶ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk, 2006, p. 248

²⁷ HR 12 januari 1982, NJ 1983, 254

omschrijving van het oorspronkelijk feit mogelijk is geworden, dan is het doen van een nadere vordering voorgeschreven. Wanneer de rechter-commissaris van oordeel is, dat voor een gvo geen grond bestaat, wijst hij de vordering met een redenen omklede beschikking af.

Op grond van art. 171 Sv doet hij dit indien:

- De zaak geheel tot klaarheid is gebracht en een gvo overbodig zou zijn.
- Volgens de rc de OvJ niet ontvankelijk is. Dit kan het geval zijn wanneer:
 - Het een strafbaar feit betreft, waarvoor een klacht vereist is om tot vervolging over te kunnen gaan die klacht in het strafdossier, dat de OvJ voor de rc opgestuurd heeft, ontbreekt.
 - Blijkt dat de verdachte staande het onderzoek is komen te overlijden.
 - Volgens de rc het feit of de verdachte niet strafbaar is.

Een weigering van de rc om het onderzoek in te stellen kan tot gevolg hebben dat de vervolging niet wordt ingezet. De rc beperkt zijn onderzoek tot het feit, dat in de vordering van de OvJ is omschreven. Daarom is een formele beschikking tot het instellen van een gvo overbodig. Het is dan ook niet zulk een beschikking, maar de vordering van de officier welke ter kennis van de verdachte moet worden gebracht. De kennisneming van stukken door de verdachte moet in beginsel zo spoedig mogelijk gebeuren, maar in het belang van de waarheidsvinding kan vergen dat de verdachte tijdelijk onbekend blijft met het onderzoek.²⁸ Gaat de rc over tot het instellen van een gvo, dan neemt hij in beginsel de leiding van OvJ over. De OvJ moet op de hoogte blijven van de loop van het onderzoek, niet alleen om de verschillende vorderingen te kunnen doen, waartoe het wetboek hem bevoegd verklaard en om te weten of hij gebruik zal maken van zijn recht om bepaalde onderzoekshandelingen bij te wonen, maar ook om te beslissen, welk gevolg hij aan de zaak in haar geheel zal geven. In verband hiermee dient de rc de OvJ de stukken van het onderzoek mede te delen (art. 172 Sv), zo dikwijls deze dit verlangt. De kennisneming kan voor de officier aanleiding zijn om op een bepaald punt meer klaarheid te wensen; hij doet dan een vordering tot nader onderzoek.

De nauwkeurige feitsomschrijving in de vordering (zie bijlage 1) bieden een waarborg aan de verdachte. Desondanks mag bewijsmateriaal dat tijdens een gvo is verkregen, ook worden gebruikt ten bewijze – of ter opsporing – van andere feiten dan dat, ter zake waarvan het werd ingesteld, en tegen andere verdachten dan degene, op wiens naam het werd ingesteld.²⁹ Uit art. 169 lid 1 Sv blijkt dat de OvJ een nadere vordering indient zodra het gvo tot andere strafbare feiten moet worden uitgebreid of als een nauwkeuriger omschrijving van het feit mogelijk is geworden.

²⁸ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk, 2006, p. 248-249

²⁹ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk, 2006, p. 250

2.4 De verhoren gedurende het Gerechtelijk Vooronderzoek

De verhoren van de verdachte, getuigen en deskundigen nemen in het gvo een zeer belangrijke plaats in. Al dragen zij in de regel geen definitief karakter, zij kunnen van veel invloed zijn op de loop van het onderzoek. Vandaar verschillende bepalingen ter verhoging van het nuttig effect en een zorgvuldige regling van de delneming van partijen aan dit gedeelte van het onderzoek.³⁰ Ter verhoging van de betrouwbaarheid van de af te leggen verklaringen neemt de rc de nodige maatregelen om te beletten, dat de ten verhoore verschenen verdachten, getuigen en deskundigen zich voor of tijdens hun verhoor met elkaar onderhouden. de verdachten, getuigen en deskundigen worden afzonderlijk verhoord, eveneens om opzettelijke of onwillekeurige beïnvloeding te voorkomen. Bij wege van uitzondering kan de rc echter ambtshalve, op vordering van de OvJ of op verzoek van de verdachte overgaan tot een confrontatie van verdachten en getuigen of een verhoor van verschillende personen in elkaars tegenwoordigheid. Ieder verhoor begint met het vragen naar naam, voornamen, leeftijd, beroep en woon- of verblijfplaats. Getuigen en deskundigen moeten bovendien opgeven of zij familie van de verdachte zijn en zo ja in welke graad, in verband met het sommige bloedverwanten en gehuwden toekomstige verschoningsrecht ³¹

2.4.1 Het verhoor van de verdachte

Het verhoor van de verdachte is in beginsel een verplicht onderdeel van elk gvo. Uitgangspunt is dat hij zo spoedig mogelijk moet worden gehoord, althans behoorlijk opgeroepen.³² De rc kan op grond van art. 186 Sv, zo dikwijls hij dit nodig oordeelt, de verdachte, zo deze in verzekerde bewaring is, voor zich doen verschijnen. Het verhoor van de verdachte dient niet alleen om hem in de gelegenheid te stellen zich te rechtvaardigen, maar ook om bewijsmateriaal te verkrijgen.³³

³⁰ Ibidem, p. 252

³¹ Ibidem, p. 252-253

³² G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 334

³³ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk, 2006, p. 254

2.4.2 Het verhoor van de getuigen

Een niet verplicht, maar vaak wel belangrijk onderdeel van een gvo vormt het verhoren van getuigen. Het bewijs door middel van getuigen neemt een grote plaats in onze strafrechtspleging in.³⁴ Op grond van art. 192 lid 1 Sv verhoort de rc de getuige, wiens verhoor door hem wenselijk wordt geoordeeld, door de rechter wordt bevolen of door de vervolgingsambtenaar wordt gevorderd. Hij kan diens dagvaarding bevelen. Ieder die als getuige is gedagvaard, is verplicht voor de rc te verschijnen (art. 193 lid 1 Sv).

2.4.3 Het verhoor van deskundigen

Om een juiste oordeel te krijgen over het feit en over de dader heeft de rechter in vele gevallen voorlichting nodig door deskundigen.³⁵ Bijvoorbeeld bij misdrijven tegen het leven treden geneeskundigen, bij vermogensdelicten van ondernemingen treden accountants op, terwijl voor de beoordeling van de dader een psychiater soms onmisbaar is. Op grond van art. 207 lid 1 Sv kan de rc, hetzij ambtshalve, hetzij op de vordering van de vervolgingsambtenaar of het verzoek van de verdachte, een of meer deskundigen benoemen, teneinde hem voor te lichten of bij te staan en, zo nodig, met opdracht het door hem gevorderde onderzoek in te stellen en hem met redenen omkleed verslag uit te brengen. Hij kan hun dagvaarding bevelen. Ieder die tot deskundige is benoemd, dient de door de rc gevorderde diensten te bewijzen (art. 207 lid 4 Sv).

³⁴ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 336

³⁵ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk, 2006, p. 273

2.5 Dwangmiddelen tijdens het Gerechtelijk Vooronderzoek

Naast het verhoren is de rc ook belast met het toepassen van ingrijpende dwangmiddelen zoals huiszoeking. Ingevolge art. 98 Sv is het wel de rc die de leiding heeft van de huiszoeking. Uitzondering op deze artikel is in geval van dringende noodzakelijkheid wanneer het optreden van de rc niet kan worden afgewacht (art. 85 Sv). In hoofdstuk 3.5 zal huiszoeking uitvoerig behandeld worden.

Gedurende het gvo kan de rc andere dwangmiddelen toepassen. Deze zijn :

- Het verhoor van de bedreigde getuige (art.206 a Sv)
- Gijzeling van de getuige (art. 201 lid 1 Sv)
- Het inschakelen van deskundigen(artt. 207 en 325 Sv)
- De observatie van de verdachte (art. 182 Sv)
- Beperking van vrijverkeer tussen raadsman en verdachte (art. 40 lid 2 Sv)
- Het onthouden van kennisgeving van bepaalde processtukken (ar. 22 lid 2 Sv)
- Het afluisteren en opnemen van telefoongesprekken (art. 89 Sv)
- het onderzoek aan lichaam en kleding (art. 181 Sv)
- Het binnentreden van plaatsen (art. 179 Sv)

2.6 De beeindiging van het Gerechtelijk vooronderzoek

Het gvo eindigt meestal door een beschikking van de rc tot sluiting ervan.³⁶ De rc gaat over tot sluiting waneer hij van mening is dat de zaak voldoende tot klaarheid is gebracht en de OvJ op grond van het gvo een beslissing omtrent de verdere vervolging kan nemen.³⁷

De rc gaat ingevolge art. 217 Sv tot sluiting van het gvo waneer

- hij van oordeel is dat het gvo voltooid is
- er voor voortzetting ervangeen grond bestaat, bijvoorbeeld waneer de verdachte is komen te overlijden.

³⁶ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006, p. 267

³⁷ A. E. Hartevelde, De Rechter-Commissaris in Strafzaken, 1990, p. 70

- de OvJ de rc schriftelijk heeft medegedeeld, dat hij van verdere vervolging afziet.

Op grond van art. 167 Sv gaat de rc ook over tot sluiting van het gvo, waneer het Hof van Justitie dat beveelt. Art. 167 Sv geeft aan dat het Hof van Justitie waakt tegenodeloze vertraging van het onderzoek. Het kan, hetzij abtshalve, hetzij op vordering van de OvJ of op het verzoek van de verdachte, de processtukken doen overleggen en de onverwijilde of spoedige beëindiging van het onderzoek bevelen.

De rc sluit het gvo af middels een beschikking, waarin de reden is vermeldt en deze beschikking deelt hij mede aan de OvJ (art. 217 lid 1).

HOOFDSTUK 3

De RC belast met de behandeling van strafzaken conform doctrine en praktijk

3.1 De benoeming van de RC

Het gvo is volgens het Wetboek van Strafvordering opgedragen aan de rc. Hij heeft de leiding over het gvo. De rc is zoals zijn naam het aanduidt rechter, lid van het HvJ. Het HvJ benoemt op grond van art. 157 Sv één of meer zijner leden of leden plaatsvervangers tot rc, belast met de behandeling van strafzaken. De rc wordt voor een periode van 2 jaar benoemd, nadat de Procureur-Generaal is gehoord. Hij is op eigen verzoek steeds weer dadelijk benoembaar. De benoeming geschiedt per beschikking. De rc kan op zijn verzoek om gewichtende redenen voor de afloop van zijn diensttijd door het Hof van Justitie ,nadat de Procureur-Generaal gehoord is, worden ontslagen. Na afloop van zijn diensttijd zet de rc de door hem aangevangen behandeling ener zaak voort en brengt die ten einde.

3.2 De taken van de RC

De rc, belast met de behandeling van strafzaken, heeft de volgende taken :

- De rc moet beslissen op vorderingen van de OvJ tot inbewaringstelling van verdachten (art. 55 Sv). In dat geval wordt een bevel die de (hulp-) OvJ tot inverzekeringstelling had gelast, worden omgezet in een bevel tot bewaring.
- Op vordering van OvJ, belast de rc zich met het gvo in strafzaken (art. 168 Sv).
- Hij beslist tevens op de vordering, waarbij de verdachte op grond van art. 54a Sv de rc om ivs verzoekt en om toetsing van de rechtmatigheid van de ivs.
- Hij geeft ook bevelen tot handhaving van de openbare orde (art. 447 Sv).
- De rc neemt de nodige maatregelen om te beletten dat de ten verhoore verschenen verdachte, getuigen, en deskundigen zich voor of tijdens hun verhoor met elkander onderscheiden (art. 175 Sv)

3.3 De rol van de RC binnen het Gerechtelijk vooronderzoek

De rc is zoals zijn naam aanduidt rechter, lid van het HvJ. In zijn functie als leidinggever in het gvo heeft de rc een tweeslechtige rol.³⁸ Aan de ene kant fungeert hij als zelfstandig onderzoeker. Zijn taak bestaat uit het verzamelen van bewijsmateriaal, ter voorbereiding van het onderzoek ter terechtzitting. Hij zoekt uitsluitend de waarheid, zowel de waarheid die de verdachte belast als die, welke hem van verdenking kan bevrijden. Zo hoort hij verdachten en getuigen en worden op zijn vordering woningen onderzocht. Van hem wordt verwacht dat hij de zaak zodanig tot klaarheid brengt dat het OM op grondslag hiervan kan beslissen of al dan niet tot vervolging moet worden overgegaan. De rc moet dus bij het voeren van het onderzoek een volkomen objectief standpunt innemen.³⁹

Aan de andere kant fungeert de rc als procesbewaker. Hij staat gaarant voor rechtsbescherming van de verdachte, bijvoorbeeld het uitnodigen van de advocaat bij een verhoor, het zorgdragen voor de verstrekking van processtukken, de voortgang en sluiting en sluiting van het gvo. Om de rechten van verdachten en derden te waarborgen, is alleen aan de rc de bevoegdheid toegekend om de toepassing van zeer ingrijpende dwangmiddelen, zoals de huiszoeking ter inbeslagneming(art. 98 Sv) en afluitseren van telefoongesprekken (art. 89 Sv) te bevelen.

Het komt soms voor dat beide functies samen door de rc worden toegepast. Zo is de huiszoeking een ingrijpend dwangmiddel waarbij over de toepassing ervan de rc beslist, maar tegelijkertijd is het doen van huiszoeking een feitelijke handeling die ook door de rc wordt verricht.⁴⁰

De Ovj beschikt niet over de bijzondere bevoegdheden die de wetgever aan de rc toekend. De wetgever heeft slechts beperkte bevoegdheden toegekend aan de politie en heeft, indien voor het onderzoek zwaardere dwangmiddelen moeten worden toegepast, een rechter met het onderzoek belast. De rc moet tijdens het onderzoek gegevens bijeen brengen, die de OvJ nodig heeft om te beslissen of men overgaat tot vervolging(art. 222 Sv). Zijn taak bestaat uit in het verzamelen van bewijsmateriaal, ter voorbereiding van het onderzoek ter terechtzitting.

Evenals Bemmelen ben ik de mening toegedaan dat de rc en de OvJ een moeilijker taak heeft dan de rechter op de terechtzitting. De rc en de opsporingsambtenaar moeten de waarheid zoeken, terwijl de rechter ter terechtzitting daarentegen moet uitmaken of datgene wat uitgezocht werd, nu ook voldoende is om op grond daarvan te oordelen en te veroordelen.⁴¹

³⁸ A.E Hartevelde, De rechter-Commissaris in strafzaken,1990, p. 141

³⁹ Minkenhof.A., De Nederlandse strafvordering, tiende druk,2006, p. 245

⁴⁰ A.E Hartevelde, De rechter-Commissaris in strafzaken,1990, p. 141

⁴¹ J.M. van Bemmelen, Strafprocesrecht,1989, p. 209

3.4 De voornaamste wettelijke bevoegheden die de RC ter beschikking heeft binnen het Gerechtelijk Vooronderzoek

Bij het bestuderen van de de Surinaamse wetgeving is gebleken dat de taken van de rc toch niet identiek zijn aan die zoals besproken in de literatuur. In Nederland beschikt de rc over een aantal taken en dwangmiddelen gedurende het gvo waaronder⁴²:

- De wet gaat ervan uit dat de rc persoonlijk het gvo verricht.
- De rc hoort de verdachten, getuigen en deskundigen, hanteert dwangmiddelen en stelt andere onderzoekshandelingen.
- Hij heeft de mogelijkheid om opsporingsambtenaren in te schakelen (art 177 lid NwSv).
- De wet eist dat de rc zoveel mogelijk via de OvJ zijn bevoegdheden hanteert (art. 177 NWSv).
- De rc dient de OvJ in te lichten over de gang van zaken gedurende het gvo.
- De rc waakt tegen nodeloze vertraging van het opsporingsonderzoek.

Exclusieve dwangmiddelen van de rc in Nederland ⁴³:

- Medebrenging van verdachte, getuigen en deskundigen.
- De inverzekeringstelling van de verdachten en getuigen.
- De gijzeling vna de getuigen
- Overbrengen van de verdachte ter observatie
- Het opnemen van telecommmunicatie.
- Het doorzoeken van een woning of het kantoor van een proffesionele verschoningsgerechtigde.

Andere dwangmidellen die de rc in Nederland bezit⁴⁴ :

- De schouw.
- De inbeslagneming.
- De doorzoeking
- Onderzoek aan lichaam en kleding.
- Afnemen van lichaamsmateriaal voor onderzoek

Voornaamste bevoegdheden van de rc in Suriname gedurende het gvo :

⁴² G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 357-359

⁴³ Ibidem

⁴⁴ Ibidem

- De rc kan ,indien in het belang van het onderzoek dat vordert, aan de verdachte en zijn raadsman bepaalde processtukken onthouden(art. 22 lid 2 Sv).
- De rc kan in de gevallen als bedoeld in art. 40 lid 2 Sv, het vrije verkeer tussen raadsman en verdachte beperken.
- De rc kan op vordering van de OvJ een bevel tot bewaring aan de verdachte verlenen (art. 55 Sv) en hij kan dit driemaal verlengen (art. 57 Sv).
- De rc is gerechtigd tot beslagname van alle daarvoor vatbare voorwerpen(art. 91 Sv) en hij kan uitlevering daarvan bevelen (art. 92-96 Sv). Hij kan daartoe op elke plaats een onderzoek instellen (art. 97 Sv) en bepaalde vormen van huiszoeking doen (art. 98-100 Sv). Hij is op de nader in de wet aangegeven voorwaarden bevoegd de in art. 17 lid 3 GW gegarandeerde beslotenheid van het post- en telefoonverkeer op te heffen (art. 101 Sv). onder hetgeen dat door de rc in beslag genomen kan worden moeten alle vorderingen worden begrepen die in aanmerking komen voor verbeurdverklaring (art. 109 Sv).
- De rc is bevoegd de nodige maatregelen te treffen zodat zijn ambtsverrichtingen zonder stoornis kunnen plaats nemen. Hij kan indien nodig iemand voor de duur van die verrichtingen in verzekering stellen (art. 17 lid 3 Sv). Die maatregel is ook van toepassing in geval van gerechtelijk plaatsontneming waarbij de rc kan beslissen dat niemand zonder zijn toestemming zich van de plaats der gerechtelijke plaatsopneming mag verwijderen (art. 118 Sv).
- De rc kan in overleg met de OvJ, aan de opsporingsambtenaren bepaalde nasporingen opdragen en de daarbij passende bevelen geven (art. 165 Sv).
- De rc kan onder de voorwaarden, zoals bedoeld in art. 201 Sv, een getuige gijzelen en bevelen dat deze gedurende 24 uren in verzekering wordt gesteld.
- De rc beslist zelfstandig in hoeverre de OvJ en raadsman de verhoren van verdachten, getuigen en deskundigen mogen bijwonen (art. 172 lid 2 Sv en art. 173 Sv).
- De rc kan met inachtneming van het gestelde in art. 181 Sv bevelen, dat de verdachte en derden aan hun persoon zullen worden onderzocht.
- De rc kan met innachtneming van het gestelde in art. 182-184 Svbevelen dat de preventief gehechte verdachte (indien noodzakelijk is voor een onderzoek naar zijn geestvermogens) ter observatie naar een psychiatrische inrichting zal worden overgebracht.
- De rc kan elke verdachte (art.188 lid 2 Sv), getuigen (art. 194 Sv) en deskundigen (art. 207 Sv) verplichten voor hem te verschijnen.

3.5 De Huiszoeking

Huiszoeking behoort tot een van de meest ingrijpende dwangmiddelen die de rc tot zijn beschikking heeft gedurende het gvo. De wetgever heeft zich niet uitgelaten wat er onder huiszoeking verstaan moet worden. Voor een definitie van huiszoeking zal het Keukenkastje-arrest bekeken worden.

In het Keukenkastje arrest heeft de Hoge Raad⁴⁵ huiszoeking omschreven als "het stelselmatig en gericht onderzoeken van een plaats op de aanwezigheid van voorwerpen die vatbaar zijn voor inbeslagneming". Dus een onderzoek die niet stelselmatig is en evenmin gericht, is geen huiszoeking. De vraag die hierbij beantwoordt moest worden was of er door de opsporingsambtenaren daadwerkelijk huiszoeking was verricht. De Hoge Raad ging mee met het oordeel van het Hof. Hij oordeelde dat het in casu voorgevallen onderzoek niet als een stelselmatig en gerricht onderzoek en daarmee niet als een huiszoeking.

Het Hof oordeelde dat er geen sprake was van huiszoeking omdat :

- de politie slechts een uur binnen was geweest.
- de verdovende middelen in het keukenkastje waren aangetroffen.
- er bij het onderzoek niets was verbroken of forceerd.
- het onderzoek als eenvoudig kon worden aangemerkt.
- het onderzoek gelet op het spel staande belangen, weinig ingrijpend was geweest.

In het arrest Cocaine in linnenkast⁴⁶ heeft de Hoge Raad geoordeeld dat er wel sprake was van huiszoeking. De Hoge Raad oordeelde als volgt : " naar in het algemeen moet worden aangenomen levert het onderzoeken van een gehele woning, met het doel na te gaan of zich daarin voor inbeslagneming vatbare voorwerpen bevinden, waarbij onder meer zijn aangetroffen geld in een koffer, een plat pakje onder een stapel linnen goed in een linnenkast, een zak in een kast en een enveloppe een stelselmatig en gericht onderzoek op".

⁴⁵ HR 28 mei 1985, NJ 1985,822

⁴⁶ HR 17 maart 1987, NJ 1988, 155

3.5.1 Door wie wordt huiszoeking verricht ?

Als hoofdregel geldt dat de huiszoeking door de rc verricht moet worden ingevolge art.99 lid 1 Sv. Echter geschiedt dit in zoveel mogelijkheid in tegenwoordigheid van de vervolgingsambtenaar of een hulpofficier. Indien de rc het nodig acht kan hij zich ook door andere personen zoals opsporingsambtenaren doen vergezellen. De wet gaat ervan uit dat huiszoeking door de rc verricht moet worden, maar dat wil niet zeggen dat hij daadwerkelijk alle nodige handelingen daarvoor zelf pleegt. Het zijn de opsporingsambtenaren die het echte werk doen in de praktijk. Wel moet de huiszoeking onder toezicht en gezag van de rc plaats vinden.

Dient de rc lijfelijk aanwezig te zijn tijdens een huiszoeking?

Deze vraag heeft de Hoge Raad beantwoord in het arrest “ Aanwezigheid rc bij huiszoeking”.⁴⁷
De Hoge raad stelde :

- dat de aanwezigheid van de rc niet steeds vereist is.
- dat de betrokkenheid van de rc bij de huiszoeking dient om te waarborgen dat de grenzen van de wettelijke bepalingen niet worden overschreden.
- met behulp van moderne communicatie middelen kan de rc instructies geven aan de de personen die leifelijk aanwezig zijn bij de huiszoeking bijvoorbeeld Skype Imo Call.
- bovendien is de rc bereikbaar door zowel de personen die de huiszoeking verrichten als degene bij wie huiszoeking plaatsvindt.

Volgens de Hoge Raad is geoordeeld dat door gebruik te maken van moderne communicatiemiddelen, zonder fysieke aanwezigheid van de rc, aan de bedoeling van de wetgever is tegemoet gekomen.

Volgens een arrest van de Hoge Raad⁴⁸ dient de rc bij de aanvang van de huiszoeking aanwezig te zijn. Het is niet nodig dat de afwezige rc voortdurend bereikbaar is. Dat is slecht nodig, wanneer de personen betrokken bij de huiszoeking met hem in contact willen komen. Dit arrest van de Hoge Raad is van belang, wanneer de rc op meerdere plaatsen tegelijk een huiszoeking moet verrichten en de rc niet tegelijk overal aanwezig kan zijn.

⁴⁷ HR 28 november 1988, NJ 1989, 127

⁴⁸ HR 1 mei 1990, NJ 1990, 769

3.5.2 De huiszoeking door de (hulp) Officier van Justitie

Op grond van art. 85 SV kan de OvJ in geval van dringende noodzakelijkheid of misdrijven als bedoeld in art. 53 lid3 Sv onder b (misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten) huiszoeking doen naar voorwerpen die vatbaar zijn voor inbeslagneming, mits de OvJ een gvo vordert, het optreden van de rc niet kan worden afgewacht en er sprake is van een dringende noodzakelijkheid. Wel is de rc verplicht achteraf te toetsen of er daadwerkelijk sprake was van de eisen van art. 85 Sv. Hierbij kan huiszoeking geschieden op elke plaats waar het feit gepleegd of sporen achtergelaten zijn. Dus de OvJ kan de bevoegdheid die hij heeft op grond van art. 85 Sv slechts uitoefenen in geval van dringende noodzakelijkheid. Van noodzakelijkheid is er pas sprake wanneer het in beslag te nemen voorwerp onmisbaar is voor het bewijs en de noodzakelijkheid is zeer dringend indien de inbeslagneming geen uitstel duldt omdat de vrees bestaat dat bij niet tijdig ingrijpen het voorwerp niet zal worden aangetroffen. Dit zal uit feiten en omstandigheden moeten blijken. Als het optreden van de rc niet afgewacht kan worden heeft de (hulp)-OvJ de mogelijkheid om tot huiszoeking over te gaan, onder de verplichting zijn optreden onverwijld en schriftelijk aan de OvJ te rapporteren (art. 85 lid 4 Sv).

3.6 De Wet versterking positie Rechter-Commissaris Nederland

Deze wet zal besproken worden worden omdat het beoogt de positie van de rc te verbeteren, terwijl het gvo is afgeschaft.

Op 1 januari 2013 is de “Wet versterking positie rechter-commissaris”⁴⁹ in werking getreden in Nederland. De rc in strafzaken wordt sindsdien niet langer primair gepositioneerd als onderzoeksrechter, maar als rechter in het vooronderzoek. Hij houdt toezicht op het goede verloop van dat vooronderzoek en verricht op verzoek van de OvJ, de verdachte, maar ook ambtshalve onderzoekshandelingen. Met deze wet wordt beoogd dat de positie van de rc in het vooronderzoek te versterken.⁵⁰ Met de inwerking treding van de nieuwe wet zijn de regelingen van het gvo komen te vervallen.

De reden hiervoor was⁵¹ :

- de rol van de rc kwam in de praktijk nog maar ten dele overeen met de oorspronkelijke opzet van het vooronderzoek in het Wetboek van Strafvordering. Daarin was het optreden van de rc verbonden aan de instelling van een gvo, dat fungeerde als een aparte onderzoeksfase in het vooronderzoek.

⁴⁹ Wet van 1 december 2011, stb. 2011, 600

⁵⁰ Beaujean, R.G.A., Onderzoek door de rechter-commissaris in strafzaken, 2013 , p. 23

⁵¹ Ibidem, p. 32

- in het gvo was de rc gepositioneerd als leider van het onderzoek. Dit leverde volgens de wetgever een ongewenste cummulatie op met de andere taken van de rc binnen het vooronderzoek, waaronder de beslissing over de toepassing van vrijheidsbenemende dwangmiddelen .

-tijdens het gvo kon het opsporingsonderzoek onder gezag van het OvJ doorlopen (de zogenaamde parrallelle onderzoek). Daardoor kon een onduidelijke situatie ontstaan, waardoor conflicten tussen de rc en de OvJ over de te kiezen richting in het onderzoek niet te vermijden waren.

-de bevoegdheidsuitoefening van de rc vond overigens steeds vaker grotendeels plaats buiten het kader van een gvo. De rc was daardoor nog slechts incidenteel betrokken bij het onderzoek.

- als knelpunt noemt de toelichting op de Wet versterking positie rechter-commissaris voorts te overbelasting van het rechter-commissariaat. Daaraan zou tegemoet kunnen worden gekomen door het aantal terugwijzingen door de zittingsrechter, in het bijzonder van het gerechtshof in Hoger beroep, voor het verrichten van eenvoudige onderzoekshandelingen te verminderen.

De hiervoor beschreven knelpunten hebben de wetgever de aanleiding gegeven om te komen tot een herijking van de taken en de bevoegdheden van de rc en zijn rol ten opzichte van de OvJ.

De versterking van de positie van de rc heeft met de inwerkingtreding van de "Wet versterking positie rechter-commissaris " inhoudelijk plaatsgevonden door op basis van een nieuwe grondslag zijn bestaande taken en bevoegdheden beter vorm te geven en uit te breiden. De nadruk ligt daarbij op de toegankelijkheid van de rc voor de OvJ en de verdediging, en faciliteren van de rc in zijn werkzaamheden.⁵² De verhouding tussen de OvJ en de rc is in de nieuwe regeling van het vooronderzoek duidelijker tot uitdrukking. Hierbij heeft de OvJ de leiding over het opsporingsonderzoek, en daarmee tevens over het gehele vooronderzoek. De rc heeft op zijn beurt de taak om als rechter in het vooronderzoek toezicht uit te oefenen op het verloop van het opsporingsonderzoek. Het gaat daarbij om toezicht op de rechtmatige toepassing van opsporingsbevoegdheden, op de voortgang van het onderzoek en op de evenwichtigheid en volledigheid van het onderzoek.

In de plaats van het gvo zijn een meer flexibele mogelijkheid voor de rc getreden om onderzoekshandelingen te doen verrichten. Deze onderzoekshandelingen zijn niet langer gebonden aan de formaliteiten die samenhangen met een vordering tot het openen van een gvo. De nieuwe toezichthoudende rol van de rc maakt hem volgens de wetgever bij uitstek het

⁵² Beaujean, R.G.A., Onderzoek door de rechter-commissaris in strafzaken, 2013 , p. 33

aanspreekpunt voor de verdediging waar het gaat om het bewaken van de evenwichtigheid en de volledigheid van het onderzoek.⁵³

Niet allen de Wet versterking positie van de rechter-commissaris, maar ook met andere wetgevingsinitiatieven is de afgelopen jaren beoogd de positie van de rc naar voren te schuiven om te voorzien in een onafhankelijke rechterlijke toetsing. In dit verband worden genoemd⁵⁴ :

- De Wet voorwaardelijke invrijheidstelling, waardoor de rc sinds 2008, als executie-rechter, in afwachting van een behandeling ter terechtzitting kan beslissen tot schorsing van de voorwaardelijke invrijheidstelling.
- De Wet verplichte medewerking aan een bloedtest in strafzaken, aan de hand waarvan de rc een verdachte ertoe kan verplichten een bloedtest kan ondergaan.
- De Wet deskundige in strafzaken, die de rc bij de benoeming en begeleiding van deskundigen een grotere rol toebedeelt, met name in het geval er sprake van een niet in het Nederlands Register gerechtelijk deskundige (NRGD) ingeschreven deskundige.
- De Wet verruiming mogelijkheden voordeelontneming, waarin de rc een machtiging kan verlenen tot het doen van onderzoek naar het vermogen van de veroordeelde .
- De Wet wijziging voorwaardelijke veroordeling en voorwaardelijke invrijheidstelling, die de rc de bevoegdheid geeft te beslissen tot voorlopige tenuitvoerlegging van vervangende hechtenis in het geval er een ernstig vermoeden bestaat dat een bijzondere voorwaarde niet wordt nageleefd.
- De Wet rechterlijke gebieds- of contractverbod, die de rc de bevoegdheid geeft op de vordering van de OvJ te beslissen over de over de tenuitvoerlegging van vervangende hechtenis, die middels de aatregel gebieds- of contractverbod is opgelegd.
- De Wet hervorming herziening ten voordele .
- De Wet herziening regels betreffende de processtukken in strafzaken, waarin de rc een belangrijke rol heeft waar het de spanningsverhouding betreft tussen enerzijds de privacy belangen van derden en/of het belang van het onderzoek en/of de belangen van art. 187d lid 1 NwSv en anderzijds de belangen van de verdediging.

⁵³ Mr. R.G.A. Beaujean, Onderzoek door de rechter-commissaris in strafzaken, 2013 , p. 34

⁵⁴ Ibidem, p. 34-35

3.7 De rol van de RC gedurende het Gerechtelijk Vooronderzoek in Suriname

Zoals eerder vermeld komt de rc pas in beeld nadat de Ovj het nodig acht dat er een gvo gevorderd dient te worden. Het OM vordert en de rc heeft de leiding over het gvo. Hiermee wordt concreet bedoeld dat de rc het gvo opent. Hij bepaalt of een gvo nodig is, hij is niet gebonden aan de vordering van het OM. Indien hij afziet van gvo, dient hij dit vast te leggen in een met redenen omklede beschikking.

3.7.1 Dwangmiddelen die het meest worden toegepast door de RC in Suriname

Dwangmiddelen zijn in het kader van strafvordering aan te wenden bevoegdheden waardoor daadwerkelijk, anders dan door tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, inbreuk wordt gemaakt op rechten en vrijheden van personen. Dwangmiddelen maken inbreuk op vrijheden en rechten van burgers, maar vanwege het hogere doel, namelijk een effectieve strafrechtspleging, is de inbreuk gelegitimeerd. Voorzover de rechten en vrijheden resorteren onder de in de grondwet opgenomen grondrechten moeten die inbreuken door de wet in formele zin zijn gelegitimeerd (art. 1 SV). Bij het toepassen van een dwangmiddel mag eventueel geweld gepleegd worden om de tegenstand van de betrokkene te breken. Volgens Corstens⁵⁵ zal dit redelijken billijk moeten zijn.

Dwangmiddelen die in de praktijk het meest toegepast worden :

- De bewaringstelling (onderdeel van het voorlopige hechtenis)
- Verlenging van de bewaring (art. 55 jo art. 57 Sv).
- Huiszoeking (art. 98- 100 Sv).

3.7.2 De meerwaarde van het Gerechtelijk Vooronderzoek :

Volgens rc Anandkoemar Charan blijkt de meerwaarde van het gvo in de kwestie van de anonieme getuige en de bedreigde getuige. Hij vindt dat eigen waarneming beter is , want men weet niet op welke manier men aan informatie is gekomen van de verdachte. Daarom wordt de verdachte zoveel als mogelijk ook zelf door de rc gehoord. Het gvo heeft ook een meerwaarde voor verdachten en getuigen die niet voor een lange tijd in Suriname aanwezig zijn, omdat men sneller tot een beslissing kan komen. Het gvo zorgt ook voor belastend en ontlastend materiaal

⁵⁵ G.J.M. Corstens, Het Nederlands Strafproces, 6e druk, 2008, p. 338

voor de kantonrechter. Het kan ervoor zorgen dat de kantonrechter makkelijker tot een eindoordeel komt .

3.7.3 De communicatie tussen de Rc en het OM gedurende het Gerechtelijk Vooronderzoek

Tijdens het gvo is er nog steeds communicatie tussen het OM en de rc. De rc stelt het OM op de hoogte van de gang van zaken gedurende het gvo. Informatie over de kwestie van de bedreigde getuige, het aftappen van telefoon gesprekken wordt medegedeeld aan de OvJ door de rc. De verdediging en de vervolging worden uitgenodigd om de verhoren van de getuigen bij te wonen. De rc mag bepaalde zaken opdragen aan het OM. Dit gebeurt wel eens in de praktijk, bijvoorbeeld: het terug sturen van een procesverbaal, omdat de rc vindt vindt dat de getuigen weer verhoord moeten worden door het OM.

Indien de rc oordeelt dat tot het gvo geen grond bestaat, verklaart hij dit bij een met redenen omklede beschikking, waarbij er afgezien wordt van het gvo. Het Om mag in beroep gaan tegen deze beslissing van de rc . Volgens rc D. Sewrattan is tijdens zijn periode als rc nog nooit voorgekomen dat het OM tegen de rc in beroep is gegaan bij weigering van het verzoek tot gvo.

3.7.4 De zaken waar een Gerechtelijk Vooronderzoek wordt gelast

Een gvo wordt in de praktijk meestal gelast voor :

- Horen van de anonieme getuige.
- Getuigen die tijdelijk beschikbaar zijn in Suriname.
- Zaken waarbij de Wet Verdovende middelen is overtreden.
- Moordzaken.
- Zaken waar er grote berovingen hebben plaatsgevonden.
- Mensenhandel zaken.
- Zedenzaken.

De belangrijkste reden waarom een gvo wordt gelast is dat de de OvJ niet beschikt over de bijzondere dwangmiddelen die de rc mag toepassen. Een voorbeeld is de fraude zaak bij NV EBS waarbij een gvo is gelast door de OvJ zodat de rc de bijzondere dwangmiddelen kon toepassen om tot bewijs materiaal te komen.

Het wezenlijk verschil tussen de taak van de rc tijdens het gvo met die van de de Kantonrechter is dat de rc geen eindoordeel geeft. De Kantonrechter doet dit wel middels een vonnis. In zedenzaken schijnt de rc een belangrijke rol te vervullen bij het afnemen van de getuigenverklaring van de slachtoffers. Volgens rc A. Charan blijkt de meerwaarde van de getuigenverklaring afgenomen door de rc uit, dat de verdachte de rc eerder vertrouwd omdat hij geen lid van het OM is. De plaats waar de jeugdige slachtoffers worden gehoord door de rc is kindvriendelijker. Ze hoeven dan niet de druk van de openbare zitting te ondergaan. Er wordt gekeken naar het belang van het kind.

3.7.5 Enkele cases waarbij een Gerechtelijk Vooronderzoek is gelast

Er zijn enkele bekende strafzaken waarbij een gvo is gelast ten behoeve van de waarheidsvinding

- Mega Fraude zaak van de NV EBS van 9 september 2015 : hierbij is een gvo gelast door de OvJ zodat de rc de bijzondere dwangmiddelen kon toepassen op de verdachten om tot bewijs materiaal te komen.

- SLM cocaïne zaak van 9 juni 2011:

Hierbij is er cocaine gevonden in de verkasting van het vliegtuig: hierbij heeft de rc een descante gepleegd en een aantal verdachten verhoord. Het gvo heeft hierbij voor heel veel bewijsmateriaal opgedragen tot het komen van een eidbeslissing door de Kantonrechter.

- DSB- Fraudezaak van 24 april 2015 :

Hierbij heeft de rc een dekundige van de Centrale bank verhoord om te getuigen.

- Zaak inbraak bij Kirpalani van 12 oktober 2015 :

Hierbij heeft de rc een aantal verdachten gehoord. Er heeft huiszoeking plaatsgevonden. Er zijn ook anonieme getuigen gehoord.

-Mensenhandel en mensensmokkel zaak van 5 mei 2016 :
Hierbij werden chinezen vrouwen tegen hun wil in het binnenland vastgehouden en ze moesten onder dwang prostitueren. Er is hierbij gvo gelast waarbij een aantal verdachten zijn gehoord. Het gvo heeft gezorgd voor heel veel bewijsmateriaal.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Mijn probleemstelling luidt als volgt : “ welke taken oefent de rechter-commissaris uit gedurende het gerechtelijk vooronderzoek in Suriname?”

Uit mijn onderzoek (literatuur en praktijk) is gebleken dat een gvo gevorderd wordt door de OvJ en de RC heeft de leiding hierover. Uit gesprekken met de huidige RC en zijn griffier is gebleken dat zij wel tevreden zijn over de wijze van de gang van zaken gedurende ghet gvo, aangezien tijdens deze fase er meer bewijsmateriaal wordt verkregen, en hierdoor kan de kantonrechter makkelijker tot een eindoordeel komen.

Gedurende het gvo ligt de leiding bij de RC.

Dit wil niet zeggen dat de OvJ door het vorderen van een gvo de algehele leiding heeft overgedragen aan de rc. De RC heeft gedurende het gvo de directe leiding, maar de algehele leiding vande vervolgoing is aan de OvJ opgedragen.

- Het gvo vindt op vordering van de OvJ plaats (art. 168 lid sv)
- Ingevolge art. 217 lid 1 Sv kan de OvJ, op ieder moment waarop hij aan de RC schriftelijk mededeelt dat van verdere vervolging wordt afgezien, dit onderzoek doen sluiten en aldus beëindigen.
- De OvJ bepaalt het onderwerp van de gvo
- De RC mag op grond van art. 165 Sv een aantal groepen van personen bevelen geven.

De OvJ bepaalt dus de aanvang en onderwerp van het gvo, maar hij kan de RC gedurende het gvo geen bevelen geven over de wijze waarop het onderzoek dient te verlopen.

- De toepassing van de meest ingrijpende dwangmiddelen tijdens het opsporingsonderzoek dient de OvJ middels een gvo te vorderen.
- Deze ingrijpende dwangmiddelen zijn toevertrouwd aan de RC
- Er is geen sprake van equality of arms tussen de OvJ enerzijds en de verdachte en zijn raadsman anderzijds, dit omdat de RC de bevoegdheid heeftin vele gevallen het vrije verkeer tussen de raadsman en zijn veradchte kan beperken.

Aanbevelingen

- Voor de uitoefening van de de bijzondere dwangmiddelen die toegekend zijn aan de RC, dient de OvJ een gvo te vorderen (bijvoorbeeld de huiszoeking). Aanbevolen wordt dat we onze wetgeving aan te passen net als nederland. Hierdoor zal de leiding van het gvo komen te liggen bij de OvJ en dan hoeft de lange procedure van het gvo niet meer gevolgd worden omdat de OvJ zelf nu over de ingrijpende dwangmiddelen bezit.
- Het feit dat de RC's in Suriname naast de werkzaamheden gedurende het gvo, ook nog kantonrechters zijn met een zeer drukke werkschema en door de onderbezetting van dit orgaan kan dit leiden tot een niet optimaal functioneren van het instituut van de RC. De constructie van Rc en tegelijkertijd Kantonrechter blijkt in de rechtspraak niet effectief te functioneren. Daarom stel ik voor dat de RC in strafzaken uitsluitend belast wordt met de leiding bij de tenuitvoerlegging van het gvo.

Lijst van geraadpleegde bronnen

Literatuur :

- Beaujean, R.G.A., Onderzoek door de rechter-coommissaris in strafzaken, 2013, Kluwer-Deventer
- Bemmelen van J.M, Strafprocesrecht, 1989, 10^e druk, Alphen aan de Rijn
- Corstens, G.J.M., Het Nederlandse Strafprocesrecht, 6^e druk, 2008, Gouda Quint
- Hartevelt, A.E., De Rechter-Commissaris in strafzaken, 1990, Gouda Quint
- Minkenhof, A., De Nederlandse Strafvordering, 10^e druk, 2006, Kluwer-Deventer

Wetgevingenprodukten :

- Surinaams Wetboek van Strafvordering, S.B. 1977 No. 1, laatselijk gewijzigd bij S.B. 1978 No 70
- Grondwet van de Republiek Suriname, S.B. 1978 No. 116, laatselijk gewijzigd bij S.B. 1992 No. 70
- Surinaams Wetboek van Strafrecht, G.B. 1911 No. 1, laatselijk gewijzigd bij S.B. 1983 No.62

Jurisprudentie :

- Keukenkastje arrest
- Cocaine in linnekast arrest
- Rc bij huiszoeking arrest

Vraaggesprekken :

- Mr. A. Charan - rc in strafzaken
- Mr. D. Sewrattan - rc in strafzaken
- Mevr. L. Thijm - griffier bij de rc
- Mr. M. Sheombar - Advocaat

PARKET VAN DE PROCUREUR-GENERAAL
BIJ HET HOF VAN JUSTITIE.
FORMULIER ex. art.55 en 168 SV.

Vordering tot Gerechtelijk Vooronderzoek.

De Vervolgingsambtenaar : **MR.**
Gezien de hierbij gevoegde stukken
Overwegende, dat het uit opsporingsonderzoek ingesteld tegen

.....

voldoende aanwijzing van schuld is ontstaan, dat de verdachte(n) heeft (hebben) begaan het (de) misdrijf (misdrijven) omschreven en strafbaar gesteld bij **artikel** **VAN HET WETBOEK VAN STRAFRECHT**, terzake waarvan voorlopige hechtenis is toegelaten. Overwegende dat ten aanzien van vermelde strafbaar (strafbare) feit (feiten) een gerechtelijk vooronderzoek nodig wordt geacht.

Gelet, behalve op de hiervoren genoemde wetsartikel, op de artikelen 56, 139 en 168 van het Wetboek van Strafvordering.

VORDERT :

dat onder overlegging van de op de zaak betrekking hebbende stukken, de Rechter-Commissaris belast met de behandeling van strafzaken bij de Kantonrechter.

onverwijld zal overgaan tot het instellen van een gerechtelijk vooronderzoek.

Gedaan te Paramaribo,
De Vervolgingsambtenaar voornoemd,

MR.

PARKET VAN DE PROCUREUR-GENERAAL
BIJ HET HOF VAN JUSTITIE.
FORMULIER ex. art.55 en 168 SV.

.....

Vordering tot bewaring

De Vervolgingsambtenaar : MR.
Gezien de hierbij gevoegde stukken
Overwegende, dat het uit opsporingsonderzoek ingesteld tegen;

.....

Voldoende aanwijzing van schuld is ontstaan, dat de verdachte(n) heeft (hebben)
begaan het (de) misdrijf(misdrijven) omschreven en strafbaar gesteld bij
artikel terzake waarvan voorlopige hechtenis is toegelaten.

Overwegende, dat ernstige bezwaren tegen de verdachte(n) zijn gerezen
Overwegende, dat tevens blijkt van het bestaan van gevaar voor vlucht of van een
gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid welke een onverwijld
vrijheidsberoving vordert;

Gelet, behalve op de hiervoren genoemde wetsartikel, op de artikelen 56, 139 en
168 van het Wetboek van Strafvordering.

VORDERT :

dat onder overlegging van de op de zaak betrekking hebbende stukken, de
Rechter-Commissaris belast met de behandeling van strafzaken bij de
Kantonrechter.

tegen de hiervoren genoemde verdachte(n) zal verlenen een bevel tot bewaring
ingående

Gedaan te Paramaribo,

De Vervolgingsambtenaar voornoemd,

Mr.